

Naročnina
 Dnevna izdaja
 za kraljevino Jugoslavijo
 mesečno 25 Din
 polletno 150 Din
 celoletno 300 Din
 za inozemstvo
 mesečno 40 Din
 celoletno 480 Din
 za inozemstvo
 mesečno 120 Din, za
 inozemstvo 140 Din

SLOVENECSlovensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
 istoip, peti-vista
 maloglasni po 50
 in 2 D, večji oglasni
 nad 45 mm v širini
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 Pri večjem g
 naročilu popust
 Izide ob 4 zjutraj
 razen ponedelka in
 dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
 Rokopis se ne vrača, ne frankirano
 pismo se ne sprejema v Uredništvo
 telefon št. 2050, upravnništvo št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Celovcu
 račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349
 za inozemstvo, Sarajevo št. 7363, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Slovenska pepelnica

Letošnja predpustna statistika izkazuje tako nenavadno visoko število pustnih prirediteljav, zabav, plesov in maškerad, da pomeni kljub dolgem predpustu tudi za nas Slovence, ki smo znano veseli ljudje, izreden rekord. Kar daje minulemu predpustu posebno obilježje, je okoliščina, da so z našo veselo razpoloženostjo prestolico Ljubljano v prav izdatni meri tekmovala tudi podeželska mesta in celo manjši kraji si štejejo v ponos, da so priredili po nekaj plesnih in maškeradnih večerov. Predpustni čas je že tak, da marsikoga požene preko ojnec. Po letošnji predpustni bilanci pa bi se dalo sklepati, da je ves naš narod krepko udeležen na predpustnem norenju.

Bodisi kakorkoli. Značilno pa je, da se to dogaja v času, ko se pri velikih narodih kaže baš nasprotni pojav. Pred kratkim smo čuli, da so morali v Parizu — da, v veseljem Parizu, kjer poje cestna popevka, da je vsak dan nedelja, da so morali torej v Parizu zapreti celo vrsto veselilnih lokalov, ker ni bilo obiska. Nekaj velikih varietetejv in kinodvoran bodo spremenili v druge, koristnejše prostore. Ista poročila prihajajo iz Nemčije. V Berlinu je propadla cela vrsta razkošnih nočnih lokalov in barov, ki so izkazovala sijajen promet v prvih emotivnih povojnih letih, a so postajala tem bolj prazna, čim bolj je ljudstvo prihajalo k sebi.

Le mi mali narod Slovencev si očitno lahko še vedno privoščimo neomejeno rajanje. Sicer smo skozi stoletja veljali za skromen in celo ubožen narod — kaj, da se je tako hitro na bolje obrnilo naše narodno blagostanje? Morda gre res enemu ali drugemu boljšemu, a kolikor mi vemo, jih je še več takih, katerim gre slabše. Da, lahko rečemo, da že dolgo ni bilo toliko resnične, čeprav prikrivane bede med nami, kakor jo je danes. Treba je iti samo nekoliko med ljudi, obiskati podstrešna in podtalna stanovanja, pomuditi se v delavskih kolonijah, pa tudi v naših kmečkih domovih. Na vsak korak naletimo na pomanjkanje, da se mora samemu ljubemu Bogu smiliti. Kako mora na vse te reveže vplivati, ako vidijo na vseh oglih le vabila za nove veselice in zabave, ako slišijo le o razkošnih toaletah in brezumnem razmetavanju denarja, a njim in njihovim otrokom primanjkuje najpotrebnejšega za vsakdanjo hrano in obleko. Tako nesocialno ravnanje premožnejših slojev umljivo vzbuja nezadovoljstvo in odpor slabše oblagodarjene družbe. Ne le poedinci, tudi javnost, tudi družba bi morala imeti svojo vest in svojo moralo. Zgodovina nas uči, da se sicer tako brezskrbno veselje včasih jako slabo konča. Marsikdo bi sicer utegnil pripomniti, da pri veseljačenju tudi tako zvani nižji sloji prav pridno sodelujejo. Ne bomo trdili, da se tu in tam tudi to dogaja, kar pa je le dokaz, da je pri nas še vedno v veljavi stari rek: enkrat z betom, enkrat s psom in ki dokazuje, da nam še veliko manjka do one resnosti in samozavdanja, ki označuje dozorele narode.

Naš narodno gospodarski položaj nam torej nikakor ne dovoljuje tako brezskrbnega razveseljevanja. Še mnogo bolj porazna je moralno-kulturna bilanca. Svoje dni smo v zimskih mesecih imeli večer za večerom koncerte, predavanja, kulturne prireditve. S ponosom smo smelo sanjali o naši matuški Ljubljani kot o jugoslovanskih Atenah... Letošnja sezona pa se ljudje skoraj pobijajo za vstopnice raznih kinoatrakcij in rokoborb. Povejmo si odkrito: Kulturni barometer med nami se ne dviga, ampak leze opasno navzdol. Z raznim kulturnim šundom se je publika pomehkužila in razcartala, da tečnejše kulturne hrane ne prenese več. Naša javnost je pogreznjena v nekako brezbržno omotičnost, ki je značilna za začetek propadanja.

Lahko bi rekli: mladina je naše upanje. Da, mogli bi tako reči, ko se ne bi bali, da se bo naša mladina le preveč naučila od starine. Kaj neprimerno se nam zdi, da se pod patronanco gotovih društev prirejajo šolsko organizirane otročje maškerade, tudi zadeva, na katero pred svetom lahko vzamemo patent. Mislimo, da bo mladina najbolj vzgojena, ako bo poznala predvsem tisto radost in veselje, ki napolni srce po izvršenem delu. Tako delajo in vzgajajo resni, veliki narodi svojo mladost. Tako moramo delati tudi mi, ako nečemo, da se bo usoda tako poigrala z nami, kakor se mi igramo s svojo narodno usodo in bodočnostjo.

Te misli so se nam koncu pustne sezone vsilile pod pero, ker bi radi doprinesli svoj delež k ozdravljenju naših kulturnih razmer in ker se bojimo, da se predpust raztegne na celoletno sezono.

Izjava Sergeja — potvorba

Varšava, 4. marca. d. Naše prvotne vesti, da je izjava zastopnika moskovskega patriarha, metropolita Sergeja in štirih drugih članov ruskega episkopata v bistvu **sovjetska potvorba**, se zdaj potrjuje tudi z ameriške strani.

Ko so sovjeti objavili prvo izjavo metropolita Sergeja, češ da se cerkev v Rusiji ne preganja, je bil učinek v javnosti tako **negativen**, da so sklenili aranžirati drugo. Kajti v prvem intervjuju sovjetskih žurnalistov s patriarhom so bila vprašanja tako zahrbtna, odgovori pa tako preplašeno pretresljivi, da so čitatelji takoj vedeli, da imajo opraviti z izjavami, ki so jih sovjetski trinogi **tako rekoč z revolverjem v roki od škofov izsilili**. Zato je tiskovni urad ljudskega komisarijata za zunanje zadeve obvestil zastopnike inozemskega tiska v Moskvi, da naj sami sestavijo vprašanja na patriarhovega namestnika, na katera bo letá v osebnem sprejemu odgovoril.

Nekaj ameriških dopisnikov je v to privolilo. Seli, ki so ga poslali s svojimi vprašanji naprej v preprosto leseno hišico, v kateri Sergej v največji preprostosti stanuje, najprej od sovjetske straže, ki noč in dan stoji pred hišo, ni bil puščen v hišo, dokler ga ni prepričal, da

je stvar dovoljena od ljudskega komisarijata. Ko so prišli pozneje novinarji sami po odgovor, je bila straža odpoklicana. Metropolit je sprejel inozemske časnikarje v ornatu z mitro na glavi. Sedemdesetletni starec jim je izročil mašinpisni odgovor v treh izvodih, **sme ustmeno pa ni dal nobenega odgovora**, dasi so ga žurnalisti zelo prosili. Dejal je le, da nima nobene druge pravice, kakor da jim izroči od sinoda sklenjen pismeni odgovor. Po komaj petih minutah je svečenik, ki je bil navzoč pri tem žalostnem sprejemu, sporočil, da je »razgovora« konec.

Izjava je očitno izsiljena po strašnih razmerah. Sicer se pa za njenimi vrsticami marsikaj lahko bere. V glavnem je vodila Sergeja želja, da ne bi cerkvi nanesel v tej strašni persekuciji še večjega zla. Zato ni prav, če emigrantska duhovščina odslej naprej za nesrečnega patriarhovega namestnika, ki je največji mučenik, noče več moliti.

Kar tiče sovjetke same, naj navedemo samo še to, da je v Ukrajini zdravnikom prepovedano nuditi duhovnikom zdravniško pomoč, ako mestni sovjeti mislijo, da so »kontrarevolucionarji!« Takim duhovnikom se ne sme niti dostavljati osebna pošta.

Sicer pa je Stalin sam v svojem brzogovornem odgovoru na vprašanje newyorškega dnevnika »Evening World« demantiral Rykova in pa ostale sovjetske izjave, da se »cerkev v Rusiji ne preganja«. Sovjetski diktator je namreč z datumom od 26. februarja slovnostno in brutalno odkrito poslal amerškemu listu sledeči odgovor (ki smo ga sicer že priobčili, a ga vsled njegove značilnosti objavljamo še enkrat):

»Komunistična stranka ne sme napram verstvu zavzeti nevtralnega stališča. Bori se zoper verske predsodke, ker brani znanost, verstvo pa nasprotuje znanosti. Seveda preganjamo duhovščino, ker je verstvo istovetno z nazadnjaštvom. Obžalujemo samo, da še nismo utegnili do zadnjega ugonobiti vseh duhovnikov vseh veroizpovedil!«

Berlin, 4. marca. n. »Lokal-Anzeiger« javlja iz Moskve, da je v zadnjem času množica vernikov metropolita Sergija, ko je v cerkvi stopil pred oltar, izžvižgala in klicala: »Izdajalec! Judež! Strahopetec!« Hotela ga je celo napasti in mu s prs strgati zlati križ. Sergij je moral takoj zapustiti cerkev. Kakor znano, je Sergij pred kratkim branil sovjete pred očitki, da preganjajo kristjane.

Bombni atentat v Pirotu

1 ubit, 8 težko in 9 lahko ranjenih

Belgrad, 4. marca. AA. Na dan 3. t. m. ob 18.30 v času, ko je bilo največ ljudi na ulici, so neznani storilci vrgli skozi okno hotela »National« v Pirotu bombo in takoj nato dve drugi bombi na ulico pred hotelom, kjer se je sprehajalo mnogo meščanstva. V hotelu je bilo ranjenih 9, na šetališču pa 16 oseb, vse iz vrst meščanstva. Izmed ranjencev so jih morali 8 prepeljati v bolnišnico, ostale pa so samo obvezali in jih spustili domov. Od onih 8 je ena oseba podlegla ranam, in sicer Vlada Mitić, ključavničar iz Pirota. Zaradi velike množine ljudi in nastale panike je atentator lahko pobegnil iz mesta proti bolgarski meji. Po dosedanjem poteku preiskave je gotovo, da so atentator ali atentatorji preoblečeni v bolgarske komite.

Belgrad, 4. marca. k. Vest o atentatu v Pirotu je napravila v vseh tukajšnjih krogih zelo težak utis. Dosedaj ni preiskava dovela do drugega rezultata, kakor do ugotovitve, da gre za atentatorje iz vrst bolgarskih komitativ. To dokazuje tudi to, da so zločinci po izvršenem krutem činu zbežali čez mejo v Bolgarijo. Jasno je, da bo od rezultata preiskave odvisno naše nadaljnje postopanje.

Tudi ta atentat dokazuje, kdo vedno in stalno moti mir na Balkanu. Kadarkoli je dosedaj prišlo do tega, da se med obema slovanskima sosedoma na Balkanu uredi razmere in se bližamo prijateljski in mirni atmosferi ter pristrčni zvezi, vedno so skušali makdonstvujoči to preprečiti. Za časa prve pirotske konference so ubili v Pirotu generala Mihajla Kovačevića. V pričetku druge konfe-

rence so izvršili atentat na mednarodni vlak v Caribrodu. Kljub temu niso uspeli in v Sofiji je prišlo do sporazuma, ki je dajal največje nade na nadaljnji razvoj razmer med obema sosednima državama. Sedaj so poskusili, da naknadno preprečijo nadaljevanje sporazumnega dela in izvršili grozen atentat, da bi ponovno spravili obe vladi v nasprotje. Ta atentat je tem bolj obsodbe vreden, ker je bil naperjen na mirno prebivalstvo, ki je vedno z veliko radostjo pozdravilo vsako zboljšanje medsebojnih odnosajev med Bolgarijo in Jugoslavijo. Baš vsled tega pa tudi jugoslovanska javnost tem odločneje pričakuje, da bo bolgarska vlada nastopila z vso odločnostjo proti nevarnim in neodgovornim elementom, ki rušijo mir na Balkanu.

Zopet dva atentata v Soliji

Sofija, 4. marca. AA. Danes ob 13.30 je bil v Sofiji ubit znani protagerovist Vasil Tundev, urednik »Vardara« ter eden najbolj znanih bolgarskih književnikov. Rodom je iz Besarabije, njegova rodovina pa živi v Stari Zagori. Z njim vred je bil ubit njegov osebni tajnik Stojan Dimitrov Stojanče, ki je zapustil pet otrok. Oba sta bila ubita od zadaj z več strelji. Umor je bil izvršen v ulici Hinska med rumunskim poslañištvom in univerzo. Morilec, trije po številu, so bili takoj aretirani. Tundov in Dimitrov sta ležala na kraju umora pol ure zaradi preiskave oblasti na licu mesta. Zločin je delo skupine Mihajlova, katerega je Tundev v svojem listu ostro napadal.

Povodenjska katastrofa v Franciji

Vedno večji obseg katastrofe — Cela mesta pod vodo — Utonilo 24 ljudi

Pariz, 4. marca. AA. Poplave v ravnini okoli Bezierra postajajo katastrofalne. Mnogo vasi v departmanih Carne in Lot je pod vodo. Osrednji del mesta Montauban je popolnoma izoliran. 20 hiš se je porušilo. Predmestje in spodnji del mesta sta popolnoma pod vodo. Prebivalci so se rešili na strehe hiš, kjer čakajo pomoči. V Castresu takisto ne pomnijo tako hude in velike poplave kakor je sedanja. Mnogo hiš se je podrlo. Nekaj tvornic je popolnoma uničenih. Gmotna škoda je ogromna. Voda je odnesla en avtomobil, na katerem so bili potniki, ki so vsi utonili. Ves telefonski in brzogovorni promet v vsem departmanu je prekinjen. Veliko število farmerskih družin je v nevarnosti. Število žrtev še ni moči ugotoviti. Kakor poroča list »Echo de Paris«, je samo v Castresu utonilo 20 oseb.

Pariz, 4. marca. AA. »Havas« javlja iz Toulouse, da pokriva vodovje več vasi. V Mazametu je povodenj popolnoma uničila pokopališče ter uničila nad 100 hiš. Šest reševalcev pogrešajo. Na kolodvoru v Montaubanu stoji nad en meter vode. Valovje in stvari, ki jih nosijo reke, onemogočajo priti na pomoč ne-

katerim odrezanim hišam, katerih prebivalci obupno kličejo na pomoč. Dozdaj je bilo nemogoče določiti število človeških žrtev.

Pariz, 4. marca. n. V južni Franciji postaja katastrofa poplave vedno večja. Vse reke, ki izvirajo v Pirenejih, so zaradi nenadnega topjenja snega narastle za 6 do 9 metrov. Vode so narastle tako hitro, da se niso mogli ukreniti nobeni varnostni ukrepi. **Meslo Perpignan je danes popolnoma odrezano od sveta**. Okoli in okoli mesta so porušene vse ceste in železniške proge. Mesto Castres je popolnoma pod vodo. Voda je izpodkopala več hiš. Do sedaj je znano 22 smrtnih nesreč. Prehrano prebivalstva oskrbujejo z vojaškimi kuhinjami in pekarnami. V Toulouse je voda presenelila 600 delavcev v državnih tovarni za dušik. Dosedaj delavcem niso mogli poslati nobene pomoči, ker voda preveč dere. Vojaštvo je skušalo zgraditi velik splav, katerega pa je voda takoj razbila in odnesla. Pri tem sta ugonila dva pionirja. V Isle sur Tarnu je voda razdrla elektrarno. Tudi kraji Bion, Nauze, Sapiac, Moustier in Bourriaple so popolnoma odrezani od sveta. Prebivalci so zbežali na strehe in za-

stonj kličejo na pomoč. Pri Montaubanu je plaz zasul lokomotivo in tender osebnega vlaka. Strojevodja in kurjač sta se še pravčasno rešila. Prekinjena je železniška zveza med Nimes in Cettes. Zadnji vlak je na odprti progi običal v vodi. Voda je dosegla že sedeže v vagonih, ko sta končno dve pomožni lokomotivi potegnili vlak na varno. Vlada je odredila obsežno pomožno akcijo. Minister za javna dela je s strokovnjaki odpočoval v poplavljenih krajih.

Jugoslovansko odposlanstvo k Masarykovim svečanostim

Belgrad, 4. marca. AA. Danes ob 12.20 je odpotovalo posebno odposlanstvo naše kraljevine v Prago, da sodeluje pri svečanosti 80-letnice predsednika češkoslovaške republike Tomaža Masaryka in da mu čestita v imenu Nj. Vel. kralja in kraljevske vlade. Na čelu delegacije so minister za pravosodje Srškić, general Vojislav Savić, adjutant Nj. Vel. kralja in Milan Marjanović, šef centralnega presbiroja pri predsedstvu vlade.

V čast Masaryku

Praga, 4. marca. n. Vojni minister je odredil, da bodo pešpolk št. 9, letalski polk št. 1 in konjeniški polk št. 17 v bodoče nosili Masarykovo ime. To povelje se bo 7. marca prečitalo v vseh vojašnicah. Nemška in češka akademija znanosti sta danes izročili Masaryku čestitko in pozdravno adresno.

Gospodarska konferenca bo ta mesec v Sarajevu

Sarajevo, 4. marca. AA. »Jugoslavenski list« sporoča, da bo na inicijativo drinskega bana g. Velimirja Popovića ta mesec v Sarajevu konferenca zastopnikov gospodarstva iz vse banovine. V zvezi s tem je trgovska zbornica že začela izdelovati elaborat za to važno konferenco, na kateri se bo razpravljalo o problemih vse banovine. Po pisanju »Jugoslavenskega lista« takisto tudi banska uprava pripravlja material za to konferenco. Dva oddelka banske uprave pripravljata svoje referate. Posebno obširen bo referat tehničnega oddelka banske uprave, v katerem je govora o popravilu cest v banovini, dalje o vodnih potih, posebna pažnja pa je posvečena izgradnji novih cest, od katerih bi gospodarstvo Drinske banovine imelo veliko korist.

Romanie v Lourdes

Zagreb, 4. marca. r. Priprave za romanje v Lourdes so v polnem teku. Dne 7. julija odpotujejo romarji iz Zagreba in sicer preko Benetk, Milana, Verone, Ventimille, Nizze, Toulousea v Lourdes ter se vrnejo preko Tarascona, Chamberie, Turina, Padove in Benetk v Zagreb. V Lurdu bodo od 11. do 14. julija. Vsi se vrnejo v Zagreb še pred pričetkom velikega evharističnega kongresa v Zagrebu. Stroški znašajo 2500 Din za vožnjo v III. razr. železnice, preskrbo v hotelih in trikratno dnevno hrano. Vsak udeleženec dobi legitimacijo. Prijave se sprejemajo do 1. junija in ji mora biti priloženo 1000 Din kaveje.

Po Rimu in Berlinu - Pariz in London?

(Od našega stalnega dunajskega dopisnika.)

O potovanju kancelarja Schobra v Rim in Berlin je poročalo jugoslovansko časopisje tako pridkano objektivno, da je zaslužilo vso pohvalo laških in avstrijskih oficijozov. Citatelji našega časopisja so prepričani, da je vse suha resnica, kar so nam izvolili povedati o dogodkih in dogovorih v Rimu in Berlinu sami prizadeži državniški. Kljub temu pa smo morali čitati, da je bila napovedana interpelacija v rimskem parlamentu proti tendencioznemu in neresničnemu poročanju našega časopisja.

Tudi kancelar Schober je bil hud na »neko časopisje«, ki da je podtikalo njegovemu potovanju v Rim posebne namene, naperjene proti — tretjim, in ti treh so — pred vsemi Jugoslavija. Toda to »neko časopisje« ne izhaja v Jugoslaviji. Schober ga ima blizu, doma na Dunaju in tudi v Rajhu. — Se pred odhodom kancelarja z Dunaja v Rim so mu dajali znani dunajski listi mrdarstvo do Mussolinija. Kar ne morem se prečuditi, da jugoslovansko časopisje ni objavilo znamenitih člankov nekaterih takih listov, tako n. pr. »Die Heimata«, ki je glasilo Heimwehra, potem posebno »Freiheit«, ki je vodilni glasnik vsega heimwehrovskega gibanja, in končno glasilo Landbunda »Extrablatt«. Ti listi so bili soglasno prepričani, da pot Schobra v Rim ni samo izpolnitev neke formalnosti, marveč da ima globok pomen. Ako bi šlo res samo za to, da je vse sklene pogodbe, kakršna n. pr. že obstoji med Avstrijo in Češkoslovaško, tedaj bi pač ne bilo treba toliko glava in rotopotanja, kakor ga vidimo ob tej priliki. Ali tu gre za veliko več, gre za novo orientacijo avstrijske zunanje politike. »Freiheit« je bila jako gostobesedna in je povedala, da je vse naperjeno proti Mali antanti, v prvi vrsti proti Jugoslaviji. — Zakaj niso pošteno desavuirali dunajski oficijelni krogi pisanja tega lista?

Rajhovsko časopisje pa je brezobzirno pisalo o — tajni pogodbi med Avstrijo in Italijo. In celo potem, ko je Schober z govorom v dunajski »Comedij« ožigostal tisto »neko časopisje«, se rajhovski listi vzdržavali svoje trditve o tajni pogodbi. Pisanje rajhovskega časopisja nam je le v dokaz, da vendarle ni bilo v nasprotju polnega soglasja med Avstrijo in Nemčijo o potovanju v Rim, kakor je gostobesedno trdila »Freiheit«. Radi torej konstatiramo, da kar koli bi se v Rimu dogovarjalo proti našim interesom, da se to ni zgodilo v soglasju z Nemčijo.

Tudi se je izkazalo resnično pisanje Kunschakovega »Weltblatt«, da bo v Rimu razgovor o južnem Tirolskem. O čem vse so se razgovarjali, spada v tisto »tajnost«, o kateri so govorili rajhovski listi. Ali nekaj se je vendar takoj pokazalo: v amnestiji južnotirolskih Nemcev, tako da zdaj ni nobenega več v pregnanstvu, ni nikakih zasledovanj in obsodb, kakor nad našimi rojaki v Julijski krajini. — To je pa le uvod v novi usodi Južnega Tirola, kajti določen je program v malih porcijah, dokler ne zagrmí vsa resnica v svet. Mussolini ima dva krepka aduta v rokah: prvi je ravno Südtirol, drugi je s tem v zvezi in se imenuje: izolacija Francije.

Pred nekaj dnevi so imeli v Gradcu spominsko slavnost na pokojnega dr. Noldina, ki je umrl na posledicah internacije na Liparskih otokih. Glavni besedo je imel tisti Nationalrat iz Deutschmatrie na Brennerju, ki je pred dvema letoma z govorom v parlamentu izval odgovor Seiplov, čegar posledica je bila odpoklic laškega poslanika Auritija in pretrgane diplomatske zveze med Avstrijo in Italijo. Podžupan dr. Paumbauer je imel ginljiv govor o trpljenju Nemcev na Južnem Tirolskem in končno zaklical: »Dokler trpi Nemstvo na Južnem Tirolskem, ne more biti govora o prijateljstvu med Nemci in Italijani.« — In zdaj gre za to da ne bo več trpljenja, da bo to vprašanje korenito rešeno tako, kakor si Nemci žele, — potem pa bo prijateljstvo mogoče, ki si ga bolj žele Italijani nego Nemci. — In za to danes gre, okoli tega vprašanja se suče velik del italijanske politike. Mi pa imamo vse razloge, da razvoj te politike pazno zasledujemo.

Nekaj dni potem je šel Schober v Berlin. Ali ni znatno dovolj dejstvo, da se o tej poti niti približno ni toliko pisalo, kakor o poti v Rim. Med Nemčijo in Avstrijo je glavno vprašanje — Anschluss. Toda čudno je, da so navzkrižnosti interesov tako velike, da doslej niti trgovske pogodbe ni med obema državama, kakršne so skoro z vsemi ostalinimi bližnjimi in daljnimi sosedji. Z načelom enotne zakonodaje so že precej napredovali, ali trgovskega dogovora še ni. Sebe po vrnitvi Schobra iz Berlina se resno razpravlja o tej pogodbi. In pri tem moramo pripomniti, da je Nemčija med vsemi državami največji odjemalec avstrijskega blaga. Lani je kupila v Avstriji približno toliko, kolikor Češka in Ogrska skupaj.

S tem potovanjem v Berlin je dr. Schober dosegel znatno pomirjenje zaradi potovanja v Rim. V Berlinu so verjeli, da v Rimu ni bilo nikake tajne pogodbe. In da bo še bolj jasna ravna linija avstrijske zunanje politike, je bilo že tam sklenjeno, da pojde dr. Schober tudi v Pariz in London. — Schobrov nastop v Radgoni je deloma že dosegel polno zaupanje v Jugoslaviji, kakor kaže naša javnost. Kaj se govori za kulisami, to kajpada zdej ne prihaja v poštev. Toda mi imamo odprte oči in ušesa...

Da moramo biti nezaupljivi, za to skrbte hote ali nehote Italijani sami. — Tako n. pr. je senator Cirimeni pisal v »Pester Lloyd« 27. februarja zanimiv članek, ki daje Avstriji dvojno važno nalogo. Prva je gospodarska, da Avstrija polni italijanske luke, druga pa je ta, da posreduje duševno zvezo in izmirjenje Italije z vsem Nemštvom. V to je bila pot dr. Schobra v Rim velikanskega pomena. — To si treba zapomniti.

Dalje treba upoštevati, da na Dunaju in Berlinu mgoli laških novinarjev, ki imajo nekateri znamenita imena političnega slovesa. Na Dunaju jih je kar — šestnajst, ki nimajo mnogo novinarskega posla. Kajti za fašistiško časopisje bi zadoščala dva. Vsi pa po Dunaju sijajno nastopajo, intervjuvajo ves zapored, hodijo na vse možne čajanke, dajejo sami čajanke in išejo zvez, zvez, Sprva sicer težko gre, kajti tu ni ravno ugodno polje za simpatije z Italijo, ali polagoma dosegaajo uspehe.

X. Y.

Izjava Tardieujeve vlade

Pariz, 4. marca. n. Tardieu je med tem časom sestavil vladno izjavo, s katero se bo novi kabinet jutri predstavil zbornici in senatu. Kakor se čuje, se izjava omejuje na znanih pet točk, ki jih je Tardieu predlagal radikalni socialistični stranki glede notranjega premirja in ki jih je označil kot najnujnejše naloge poslovnega kabineta, to je proračun in reforma davčne zakonodaje, londonska konferenca, ratifikacija Youngovega načrta, ženevska pogajanja za carinsko premirje in saarsko

vprašanje. Kar se tiče zunanje politike, ni pričakovati senzacionalnih izjav. Na finančno-političnem polju pa napoveduje Tardieu razne reforme in presenečenja. Zastopnikom listov je izjavil, da je njegov program izrecno gospodarskega in finančnega značaja. Finančno ministristvo ima nalogo, da sodeluje v najožjem stiku s produktivnimi silami. Nova vlada je pripravljena k načelni reformi vsega zastarelega francoskega davčnega sistema.

Komunistične priprave za 6. marc

Tudi v Ameriki boljševiki na delu

Berlin, 4. marca. n. Berlinski komunisti se kljub prepovedi glede demonstracij zelo pridno pripravljajo na internacionalni bojni dan brezposelnih, ki se je na konferenci komunističnih zastopnikov iz Nemčije, Francije in Nizozemske v Düsseldorfu določil na dan 6. marca. Policija je seveda ukrenila vse potrebno ter se na predsedništvu berlinske policije zatrjuje, da se 6. marca ravno tako ni treba bati, kakor se ni bilo treba bati demonstracij 1. februarja. V Opelevih tovarnah v Rüsselsheimu pri Frankfurtu, kjer so komunisti pred kratkim poskušali izvršiti puč, se hujska delavstvo k novim akcijam. Zahteva se, da delavci postavijo oborožene delavske obrambne čete.

Newyork, 4. marca. r. Za 6. t. m. se pripravljajo velike demonstracije komunistov. Za te demonstracije se pripravljajo ameriški komunisti zelo podrobno in imajo tudi tozadevne zveze z inozemskimi komunističnimi organizacijami. Newyorška policija je dognala, da so se

vršili v nedeljo trije komunistični zaupniški sestanki, na katerih so se izdelali načrti za demonstracije.

Newyorška policija se pripravila na enerგიčne ukrepe, ter polaga osobito pažnjo skladiščem eksploziv, iz katerih so komunisti do sedaj odnesli preko 100 zabojev dinamita. Policijsko ravnanje je izjavilo, da bo poslopalo tako energično, da bodo demonstracije že v kali zatrte.

Praga, 4. marca. n. Kot preventivno odredbo proti komunističnim demonstracijam, ki so bile napovedane za 6. marca, je policija danes aretirala 18 članov komunističnega akcijskega odbora. V njihovih stanovanjih je našla mnogo letakov in oklicev, ki so bili pripravljeni za demonstracijo. Komuniste je policija izročila kazenskemu sodišču in jih obtožila zaradi prestopkov proti zakonu za varstvo države.

Carinska konferenca

Zeneva, 4. marca. AA. Stanje na carinski konferenci še vedno ni jasno. Danes so se vršila nadaljnja privatna pogajanja in pogovori med zastopniki raznih delegacij, da bi se našla pot iz nastalih težkoč. Upajo še vedno, da bo prišlo do sporazuma o splošnem podaljšanju trgovskih pogodb ter da se bo na ta način našla metoda za stabilizacijo carinskih tarif. Francoski delegat trgovinski minister Flandin in državni podtajnik v ministristvu poljedelstva Sarot se pričakuje v Zenevi v petek. Pred njihovim prihodom se ne more povedati ničesar gotovega o poteku in izidu carinske konference.

Rothermerovo darilo Horthy'u

Budimpešta, 4. marca. n. Včeraj je došel v Budimpešto iz Londona znani angleški umetniški kritik Paul Konody in prinesel Horthyju kot darilo lorda Rothermereja sliko znanega slikarja iz XV. stoletja Giovannijs Antonia Boltraffija, učenca Leonarda da Vincijs. Slika predstavlja kralja Matijo Korvina in je vredna 30.000 funtov.

Razne vesti

Pariz, 4. marca. n. Grški parnik »Tofe«, ki je naložen s premogom plul iz Alžirja, je na odprtem morju eksplodiral. Pri eksploziji so bili ubiti trije mornarji, ostalih 32 pa je rešila angleška bojna ladja »Nelson«.

Lizbona, 4. marca. n. Zaradi alarmantnih vesti, ki se širijo na Portugalskem o nameravanem monarhističnem puču, izjavljajo varnostne oblasti, da je policija o naka h zarotnikov dobro poučena. Za vznemirjenje ni sedaj nobenega povoda.

7. večer mednarodnih rokoborb

Sinoči unionska dvorana sicer ni bila tako polna, kakor v ponedeljek, vseeno pa je bil za ta dan zelo lep obek.

Takoj prvi par je bil zelo zanimiv. Nastopila sta Doberle in Ljubljaneč Sotler. Pričakovalo se je, da bo Doberle, ki je star atlet, z lahkoto odpravil Sotlerja. Prišlo pa je drugače. Sotlerju se je poznalo, da nima ruine, poskušal je prijeti Doberle vedno na enak način okoli pasu. Doberle ima precejšnjo smolo. Kajti tudi v tej borbi je imel nasprotnika, ki ga nadkriljuje po teži in velikosti. Da ni bil premagan že pri prvem srečanju, je krivo pomanjkanje Sotlerjeve rutine. Iz vseh opasnih situacij je pobegnil z blazine. Borba je končala v veliki premoči Sotlerja neodločeno.

Nato sta nastopila Kop in Mrna. Kakor prvi par tako sta tudi ta dva poskrbela z raznimi trikii, da so je občinsko zabavalo. Gotovo najzabavnejša in tudi najznačilnejša poteza Kopa je bila, ko je vrzel Mrno, potem ko je bil sam v zelo težkem položaju z odra. Prvič pri tej borbi je pokazal Kop malo več temperamenta. Borba je končala neodločeno.

K odlični borbi sta nastopila Wehran in Budrus. Tudi Budrus je precej izdatno posluševal taktike bežanja iz ringa. Budrus je bil zelo osler in je uporabljal precej izdatno udarce po vratu. Ko se je rešil iz kočljivega položaja v 53. minuti, je z izredno vohemeno napadel Wehrana. Ta je premišljeno izbral vohemeno Budrusa in ga s premočom preko rame položil nenadejano na hrbet. Ta poraz je prišel taku nepričakovano, da je Budrus, kakor ponavadi, tudi sinoči protestiral.

K drugi odlični borbi sta nastopila Equatore in Johnson. Borba se je pričela takoj zelo energično. Tudi zamorec se je previdno izogibal prijema okoli vratu. Ves čas borbe, ki sicer ni bila tako enolična, je poskušal Italijan dobiti zamoren v svoj dvojni Nelson. Ko je hotel zamorec vreči Italijana preko glave, ga je dobil končno Italijan v svoje prijem. Borba, ki je bila popreje docela izenačena, redi bi, da je imel več izgleda na zmago zamorec, je bila že odločena. S svojimi prijemom je Italijan zamorca tako zdelal, da se ni mogel več obrniti na trebuh in ga pritisniti na hrbet. Občinstvo je čisto upravičeno lepo zažučeno zmago Italijana izživžalo.

Papež o vzgoji mladine

Rim, 4. marca. n. Papež je imel danes običajni nagovor na rimske postne pridigarje, v katerem je zopet razpravljal o problemu vzgoje mladine. Posebno se je priloževal, da se starši ne brigajo dovolj za otroke, kaj delajo, in da otroci sploh ne znajo več ubogati. Dalje je izrazil papež velike pomisleke proti katalogu knjig, ki priporoča čtivo za mladino in ga je izdala založba »Liktorski snop« fašistične stranke. Papež je izrazil upanje, da se bo katalog izdal v zboljšani izdaji.

Potrebna ugotovitve

Včeraj smo objavili krasne besede, ki jih je govoril predsednik Masaryk otrokom. — Med drugim je dejal: »Ne bodite bojazljivi, temveč pogumni! Zanesite se na Boga, na dobre ljudi in na same sebe!... Znamenje križa nas druži vse in veže vse narode v človeško celoto.«

»Jutro«, ki je tudi poročalo o tem Masarykovem nagovoru na otroke, je vse te citirane besede izpustilo.

Po tej ugotovitvi je vsak komentar odveč.

Kulinarčna razstava v Belgradu

Belgrad, 4. marca. k. Belgrajska sekcija ženevske zveze hotelirskih in gostilničarskih uslužbencev je danes priredila v Belgradu v nedavno otvorjeni luksuzni restavraciji Klerige zelo lep uspeh in je pokazala na visoki stopnji stoječo belgrajsko hotelirsko industrijo. Razstavo so obiskali zastopniki trgovinskega in poljedelskega ministristva ter drugih glavnih ustanov, kakor tudi številno občinstvo, ki se je zelo pohvalno izrazilo o razstavi.

Zetev tobaka dala 18 milijonov kilogramov

Belgrad, 4. marca. k. Za leto 1930. predvideva uprava monopolov, da bo zetev tobaka pri nas dala 18 milijonov kilogramov. Z ozirom na to je dokončana razdelitev dovoljenj za saditev tobaka. Največje število sadik je dovoljeno v vrdarski banovini. Za primorske banovino, torej za Hercegovino in Dalmacijo je dovoljenih 200.500.000 sadik.

Število konkurzov padlo

Zagreb, 4. marca. r. Jugoslovansko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je izkazalo v mesecu februarju 71 konkurzu napram 106 v mesecu februarju preteklega leta, torej za 35 konkurzov ali 33 odstot. manj. V Hrvatski in Slavoniji je bilo 11 konkurzov (lansko leto 8). V Srbiji in Crngorici 41 (90), v Sloveniji in Dalmaciji 7 (8), v Bosni in Hercegovini 3 (0), v Vojvodini 9 (5) konkurzov.

Vesti iz države

Zagreb, 4. marca. r. Danes zjutraj so našli na dvorišču gostilne Markušić na Samoborski cesti obešenega Ivana Fleischhackerja, 40 let starega iz Svetega Jurja v Sloveniji. Izvršil je samoumor. Bil je velik alkoholist. Neposrednega razloga samoumora niso mogli ugotoviti. viti.

Split, 4. marca. r. Splitski policiji je uspelo aretirati sina zagrebskega draguljarja Rajčevića, ki je v družbi z neko zagrebsko gospo odnesel svojemu očetu 5000 Din v gotovini in 100.000 dinarjev v draguljih. Policija je našla pri njem vsoto 80.000 Din.

Novi Sad, 4. marca. r. Vodno stanje na Donavi je tako padlo, da se je moral ustaviti ves rečni promet. Na nekaterih mestih znaša globina vode le 1,5 do dva metra. Ker so radi pomanjkanja dežja upadle tudi Sava, Tisa, Vrbas, Bosna in Drava, preti opasnost, da bo Donava še bolj upadla.

Zagreb, 4. marca. r. 16 t. m. na dan glavne skupščine jugoslovanskega nogometnega saveza se bo odigrala v Zagrebu revanšna tekma med zagrebsko in belgrajsko reprezentanco. Zadnjič je zagrebska reprezentanca v Belgradu podlegla belgrajski reprezentanci z 4 : 0. Ta tekma se pričakuje z velikim zanimanjem.

Osijek, 4. marca. r. V Osijek je dopotoval Stjepan Sekulić iz Našice, ki je našel pri Požegi važno rudo, ki vsebuje 70 do 90 odstotkov žvepla in fosforja. V Osijeku je predložil kos rude priznanim strokovnjakom. G. Sekulić se že dalje časa bavi s iskanjem rud in trdi, da je našel v Bosni zlato žilo, noče pa povedati, na katerem mestu.

Nove podrobnosti o ukradenem naki u

Newyork, 4. marca. n. Odvetnik nadvojvodinje Marije Terezije je državnemu pravdniku sporočil podrobne podatke o prodaji nakita, ki mu jih je poslala dunajska policija. Agent Townshend je poslal nadvojvodinji dne 13. februarja iz Chicago ček za 7270 dolarjev, obenem pa ji je sporočil, da je ostane 52.730 dolarjev pridržal za kritje svojih stroškov. Kupčija je bila sklenjena 11. februarja, dasi je ravno prejšnji dan dospela v London baronica Eisenmenger z novim pooblastilom nadvojvodinje, katera je pooblastila agenta Townshenda 20. januarja preklicala. Samo zavarovanje nakita za transport je stalo 8000 dolarjev.

Strašno dejanje blazneža

Pariz, 4. marca. n. Posesnik Dumas iz Arlesa, kateremu se je radi dolge bolezni omračil um, je z lovsko puško ustrelil svojo ženo, ko mu je z najmlajšim otrokom v naročju prišla nasproti. Nato je ustrelil še taščo, ki je prihitela ženi na pomoč. Prihitelec je tudi tast, kakor se je med tastom in posesnikom začel hud boj in je Dumas potem pobegnil k sosedu, ki ga pa ni spustil v svojo hišo. Dumas je nato skočil v vodnjak in utonil.